

527.838

NÉPLAP

Világ iróletárai egyesületek!

MAI SZÁMUNKBÓL:

Győrlista az I. Békeltőlésben 10. sorsolásának 2. és 3. napjáról (2. oldal) A Tiszavideki Vegyikombinát második ötéves tervünk legnagyobb ipari létesítménye lesz (3. oldal) — Mi épül a megyében ebben az esztendőben? (4. oldal) — Megyénk téglagyártai egyre több téglát szolgáltatnak népgazdaságunknak (5. oldal) — A Néplap rádióműsora (6. oldal) — Hét máza búza, díjnyertes elbeszélés (7. oldal)

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA
XIII. ÉVFOLYAM, 118. SZÁM
ÁRA 50 FILLER
1956. MÁJUS 20., VASÁRNAP

Legfőbb tanulság

A budapesti pártaktíván résztvevőkkel az egész ország együtt hallgatta a Magyar Dolgozók Partja Politikai Bizottságának beszámolóját a politikai helyzetéről és a párt feladatairól. Nagy várakozás előzte meg ezt az aktívát. A tanácsot, útmutatást várta a dolgozók sok olyan kérdésre, ami az SZKP XX. kongresszusa óta foglalkoztatja őket.

A budapesti pártaktíva lelkes hangulata félreérthetetlenül kifejezésre juttatta, hogy a párt egységes, hogy a munkások bizik pártjában, egy emberként áll a Központi Vezetőséggel. Ezt fejezi ki az a lelkes hangulat is, ami az aktíva után a megye dolgozóit is áthatja. A Görög-csapógyár régi kommunis-tájá, Csuka István lakatos megfogadta, hogy a régi pártú elvtársak megbeszéléséről szól: végre sok év után újra szánunkan ránk.

A beszámoló és az egész pártaktíva nagy tanulsága, hogyan kell a gyakorlatba átvenni azt a sokat emlegetett „kongresszusi szellemet”. Az SZKP XX. kongresszusa kétségtelenül új levetőt hozott a párt és állami munkánk minden területére. Szemináriumokon, aktívákban beszéltek a kongresszus utmutatásairól. Helyes kezdeményezések indultak a kongresszusi utmutatások nyomán. De azt is meg kell mondani, hogy itt-ott helytelenül terelődött a vita és sok kérdésre nem kaptak kielégítő választ a dolgozók. A budapesti pártaktíva példát mutatott az egész pártnak, az egész országnak, hogyan kell a bíráló és főleg az önbírálat fegyverét használni, hogy nyomában legyen még nagyobb ütemben haladhasson előre.

A személyi kultusz káros kihatásairól nemcsak beszélt, de példát is mutatott a beszámoló. Ez tanulság lehet az alsóbb pártszervek számára is. Mert meg kell mondani, hiszen, hogy a XX. kongresszus után megtörtént a városi párttervezetéseken nem egyszer többet beszéltek a Szálán hibáiról, mint az illető szerv titkárainak, vagy vezetőinek hibáiról. Mint ahogy a Politikai Bizottság beszámolója nem „kerülte el” a dolgot, mint macska a forró kását, úgy nem szabad kerülni a hibák beismerését és nyílt fel-tárást a párt alsóbb szerveiben sem. Nem az a baj, hogy néha talán többet beszélnek a Szálán hibáiról, mint kellene, hanem az, hogy gyakran nem vonják le a megfelelő következtetéseket a mi pártunk, illetve a megfelelő pártvezetők és vezetők számára. Ezért fogadta ilyen egyöntetűen a pártaktíva a Politikai Bizottság beszámolóját, mint a következő idők útmutató pártfelfogását, mely kimondja, hogy „...konkrétan kell foglalkozni a pártvezetés lenini elveinek meg-szilárdításával és ezzel kapcsolatban a személyi kultusz-szal is”.

A beszámoló nyíltan és határozottan rámutatott azokra az akadályokra, melyek a kollektív vezetést, a kritika és önkritika, a párdemokrácia érvényesülésének útjában állnak. Ilyen bátran és nyíltan kell a párt alsóbb szerveiben is a dolgozókat elé tárni a hibákat, a bajokat. „Bátran tá-maszkodjunk a tömegekre.” Mint harci jelszót röpkeltette a rádió szerte az országba a párt és fontos útmutatását. A XX. kongresszus óta már kezd felengedni a ridegség, az a lég, mely eddig gyakran befagyasztotta az embereket a szót. Emberi melegségre, kommunista szívre, türelemre van szükség az egyszerű

dolgozók javaslataival, minden észrevételével szemben. A párt szót most az ország-hoz, a kommunis-ákhöz és nem kommunis-ákhöz, hiszen a cél egy: az ország boldogabb jövője, melynek gyakorlati programja, a második ötéves terv most a nép elől van. A párt szava a kommunis-ták számára a pártélet törvénye alapján utasítás, hiszen az aktíva határozatát emelte. Az ország népe tudja ezt és számonkéri a pártot, tagjaitól és vezetőitől e fontos irányvonal megvalósítását.

A dolgozók nem tűrik a bürokratizmust, nem tűrik a törvényeséért. Erre figyelmeztette a kommunis-tákat a Politikai Bizottság beszámolója. De ez a figyelmeztetés azt jelenti, hogy párt és állami szerveknek a legfelsőbb párt-szervektől az alsószervezetekig, az Országgyűléstől a köz-ségi tanácsig harcolni kell a párt helyes irányvonalának érvényrejuttatásáért a saját munkájukban. Állandóan keresni és kutatni kell az útját a gyorsabb, a takarékosabb ügyvitelnek. Állandóan kérni és igényelni kell a dolgozók véleményét és javaslatait. Nemcsak az előlirt „törvényes” szervezeti formák, ülések, hanem mindig. Az a vezető, aki fél a tömegek közé menni, mert „ráolvassák” hibáit, — nem méltó a tömegek bizalmára, s nem maradhat vezető. A sok értéket, a sok „kiértékelő” jelentés és egyéb nagy szavak mögé búj-tatott kifogás lényegében azt fejezi ki, hogy van olyan vezető, aki nem tartja szükségesnek a dolgozókkal való szoros és állandó érintkezést.

A pártaktíva hangulata megmutatta, hogy a párt akkor cselekszik helyesen, ha őszintén feltárja a hibákat és kikéri a tömegek véleményét. A XX. kongresszus óta sok elvi kérdés foglalkoztatja az egyszerű embereket is. A fali-osi osztályharc problémáira mindenütt választ vártak a parasztság körében. Sok kértel, bizonytalanság töltötte fel a fejét mostanában. Most a pártaktíva a Politikai Bizottság beszámolóját elfogadva nagy jelentőségű megállapítást tett, mely eloszlatja a félre-értéseket: A kulákok most nem kívánatosak a termelő-szövetkezetekben, de helyük van és helyük lehet azoknak, akik az adminisztratív intézkedések merevsége folytán kerültek kulákkiszárára.

Pártunk Központi Vezetősége a XX. kongresszus útmutatása alapján elemelte hazánkban az osztályharc alakulását és így jutott azokra a konkrét következtetésekre, melyek irányadók lesznek további munkánkban. „A párt és a kormány nem kívánja az osztályharc éleződését.” Így szól a megállapítás. Sőt, pártunk és kormányunk gyakorlatilag is így cselekszik, amikor lehetővé teszi az osztályidegen elemek beilleszkedését a szocialista rendbe. De a kommunis-ta éberség ma is kötelező minden párttag számára. A mi pártunk, a mi államunk erős és legyőzhetetlen, mert a szocializmus világot átfogó táborához tartozik. Ez adja magyarázatát annak, hogy volt ellenségeinkkel szemben jóvalisabb politikát folytathatunk.

A budapesti pártaktíva útmutatása felmérhetetlen jelentőségű. Legfőbb tanulsága, hogy bátran és őszintén tárjuk mindig a tömegek és népünk elé bajainkat, hibáinkat, terveinket, mert egyedül csak onnan várhatunk megértést, támogatást és segítséget. Ez a legfőbb biztosítéka annak, hogy soha többé ne ismétlődjenek meg azok a hibák, melyek évek óta hátráltatták előrehaladásunkat.

A szovjet és francia kormányküldöttek megállapodtak és aláírták a közös nyilatkozatot

Moszkva (TASZSZ). Május 19-én a Kremlben került sor N. A. Bulganyin, N. Sz. Hruscsov és V. M. Molotov zárótárgyalására Guy Mollet francia miniszterelnökkel és Ch. Pineau külügyminiszterrel. Jelen voltak mind a szovjet, mind pedig a francia fél tanácsadói és szakértői.

Az említett találkozon megvitatták a Szovjetunió és a Francia Köztársaság kormányküldöttei között tárgyalásról kiadandó közös nyilatkozatot. Az őszinte és kölcsönösen megértő légkörben le-folyt megbeszélés eredménye-képpen megállapodtak a kö-

zös nyilatkozatban, amelynek szövegét nyilvánosságra hozzák. Moszkva (TASZSZ). Május 19-én, moszkvai idő szerint 19 óra 50 perckor került sor a Kremlben a Szovjetunió kormányküldöttsége és Franciaország kormányküldöttsége közötti tárgyalásokról szóló közös nyilatkozat aláírására. A nyilatkozatot N. A. Bulganyin és Guy Mollet írta alá. Az aláírásnál jelen voltak a szovjet állam vezetői, a francia miniszterelnökkel együtt érkezett személyiségek, továbbá a sajtó, a rádió és a film-híradó képviselői.

N. A. Bulganyin elvtárs fogadást adott Guy Mollet és Christian Pineau tiszteletére

Moszkva (TASZSZ). N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke május 19-én a Kremlben fogadást adott Guy Mollet francia miniszterelnök és Christian Pineau francia külügyminiszter tiszteletére.

A fogadást megjelentek a francia kormányfővel együtt érkezett személyiségek, továbbá a szovjet állam vezetői, a Szovjetunióban működő diplomáciai képviselők vezetői, szovjet és külföldi újságírók.

Nehru miniszterelnök az indiai atomkutatósról

Delhi (TASZSZ). Az indiai Express jelentése szerint Nehru miniszterelnök az indiai parlament alsóházának ülésén egy kérdésre válaszolva közölte, hogy Indiában tudományos kutatómunka folyik az atomerő felhasználására.

Az atomerő felhasználásának programja értelmében — mondta Nehru — Indiában atomelektromos erővel építendő atomerőműveket hoznak létre. Ezeket mind nagyobb mértékben alkalmazzák az iparban, a gyógyászatban és a mezőgazdaságban. Ezenkívül atomerőműveket is akarnak létesíteni Indiában.

A magyar-jugoszláv vízügyi egyezmény ratifikálása

A Magyar Népköztársaság kormánya és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormánya a határmenti vízgazdálkodási kérdések szabályozása tárgyában Belgrádban 1955. augusztus 8-án egyezményt kötött.

Az egyezmény ratifikációs okmányait Budapestben 1956. május 19-én kicserélték. Az erre vonatkozó jegyzőkönyvet a Magyar Népköztársaság kormánya részéről Degen Imre, az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormánya részéről Dalibor Soldatic budapesti rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter írta alá.

Az egyezmény értelmében — mondta Nehru — Indiában atomelektromos erővel építendő atomerőműveket hoznak létre. Ezeket mind nagyobb mértékben alkalmazzák az iparban, a gyógyászatban és a mezőgazdaságban. Ezenkívül atomerőműveket is akarnak létesíteni Indiában.

Ez évben már több mint tízmillió forintot fordítottak tsz építkezésekre Hajdú-Biharban

Hajdú-Bihar megyében ez évben tovább növekedt a termelőszövetkezetek az állati férőhelyeket, új rizstelepeket, maglárakat, az állatgondozók részére lakásokat építenek. Az év első négy hónapjában megkezdett építkezésekre saját erőből és állami hiteltől összesen több mint tízmillió forintot fordítottak.

A jelentősebb beruházások közül elkészült már a nádudvari Szálán Tsz 100 férőhelyes csikóistállója és a polgári járás 720 hold új rizstelepe.

Gurucz Lajos a megye legjobb növényápoló traktorosa

Május 30 a tavaszi terv teljesítésének határideje, és Hajdú-Bihar megyében máris 13 géppállomás, 68 traktoros-brigád, 670 traktorvezető szármal túl tavaszi tervirányzat. A traktorosnap tiszteletére újabb versenyt kezdeményeztek. Most a növényápolás gyors és jó minőségű elvégzésére tartják felajánlást a traktorosok. Gurucz Lajos, a Püspökkladányi Géppállomás dolgozója jelenleg a megye munká-

legjobb növényápoló traktorosa, sőt az országos versenyben is második. Azt vállalta, hogy egész évi növényápolási tervét teljesíti a traktorosnapra. Mivel G-35-ös traktorral dolgozik 100 hold a terve és máris több mint 80 hold növényápolást végzett a biharnagybajomi határban. Az erdőgazdaság földjéről rövidesen a December 21. Tsz-be megy át és ott folytatja tovább a

Sukarno beszéde az Egyesült Államok kongresszusában

Washington (TASZSZ). Sukarno, Indonézia köztársasági elnöke az Egyesült Államok kongresszusa mindkét házában együttes ülésén, május 17-én beszédet mondott. Kijelentette, hogy az ázsiai helyzet szilárdítását nem lehet megteremteni amerikai katonai segítséggel, amely a segélyben részesülő országokat még függőbb helyzetbe hozza az Egyesült Államokkal szemben.

Sukarno azt is kijelentette, hogy az egész világnak meg kell értenie az ázsiai népek nagy erőfeszítéseit, amelyeknek célja, hogy felszabaduljanak az évszázados „gyarmati zsarnokság” alól, és az egész világnak együtt kell éreznie ezzel a törekvéssel.

„A földkerekség — mondotta ezután Sukarno — jelenleg az

ázsiai és afrikai nemzeti ébredés időszakát éli át... Számunkra a nacionalizmus a lamiságunk helyreállítását jelenti, kísérletet jelent arra, hogy egyenlő megbecsülést biztosítsunk népeink számára, azt az elhatározást jelenti, hogy saját kezünkbe akarjuk venni jövőnk sorsát. Sokan esetleg elavult doktrinának tartják a nacionalizmust. Számunkra Ázsiában és Afrikában, a nacionalizmus erőfeszítéseink fő hajtóereje. Ha ezt megértik, sok mindent megértenek a háború befejezése óta eltelt időszak történetéből. Ha nem értik meg, akkor nyilatkozatok áradatai és a dolláresők családossan és elkeseredésen kívül semmi eredményt nem eredményezhetnek...”

A brazil szenátorok látogatása

Boldoczki János külügyminiszter szombaton délelőtt fogadta a hazánkban tartózkodó brazil szenátorokat: Auro Soares De Mora Andradet, a szenátus külügyi bizottságának elnökét és Antonio De Freitas Cavalcantit és hosszantartó, szíves beszélgetést folytatott velük. A szenátorok ezután látogatást tettek a Ganz Vagon- és Gépgyárban. Kiszere-

tükben volt a Külügyminisztérium és Külkereskedelmi Minisztérium több felelős munkatársa. A brazil szenátorok tiszteletre Biró Ferenc, a külkereskedelmi miniszter első helyettes szombaton délen ebédet adott a városi Igéző Gáza- és Villamosüzemi Igéző Bizottság elnökével. A szenátorok délelőtt a fővárosi vezetéseket MTI.

Orvosi közlemény dr. Petru Groza egészségi állapotáról

Bukarest (Agerpres) Dr. Petru Groza, a Román Népköztársaság nagy nemzetgyűlés elnökségének elnöke, aki koszorú-elégtelenségben szen-

ved, heveny szívrohamot kapott. Az orvosi vizsgálat eredményeképpen teljes pihenést, fekvést és megfelelő kezelést írtak elő számára.

A géppállomások versenyében a Balmazújvárosi Géppállomás került az élre

A Földművelésügyi Minisztérium géppállomások főigazgatósága május 10-i értékelése szerint a géppállomások országos versenyében a Balmazújvárosi Géppállomás, megelőzve a Füzesgyarmati Géppállomást, első helyre került.

A gépi kapálásban és terménykaszálásban legjobb eredményt eddig Lászlai Imre, az Ocsárdi Géppállomás traktorosa érte el, második Gurucz Lajos, a Püspökkladányi Géppállomás traktorosa. MTI.

A megye több tsz-ében villanygéppel nyírják a juhokat az idén

Az 1955. évi mezőgazdasági kiállításon Budapestben sokan meglepődéssel szemléltek a villanymeghajtású gyapjúnyírógép működését. Hajdú-Bihar megyében május 10-én kezdte meg munkáját egy 12 tagú ilyen villanyhajtású nyírógéppel dolgozó brigád a bálnai Úttörő Termelőszövetkezetben. A nyírók között van Medve János is, aki az elmúlt évben 6 napon keresztül, 10 órai munkaidő mellett 78 juhót nyírt naponta. A legjobb juhászok, illetve nyírók, kézi nyírással átlag 18–20 juhót tudnak csak megnyírni naponta. A gép munkája ezenkívül lényegesen olcsóbb, mert amíg a kézi erővel egy juh nyírása 5–7 forintba, a géppel pedig 10 forintba kerül, addig gépi erővel csak 4 forintba. A géppel nemcsak gyorsabban végzik a munkát,

de ezenkívül minőségi munkát is végeznek, alig marad selejtgyapjú, szinte az egész együtt marad, mint egy leveletett köpeny. A gyapjúbegyűjtő vállalat minden nagyobb juhállománnyal rendelkező szövetkezetet meghívott, hogy nézzék meg a gépi nyírás. Számos termelőszövetkezet, így például a hajdúismonti Dózsa, a teteleni Előre, a faldői Rákóczi Tsz képviselői el is mentek s mindannyian elégedetten szemléltek a nyírógépek munkáját.

A megyében ez évben mintegy 6–7 ezer juhót nyírtak géppel. Ez igen jelentős azért is, mert a gépi nyírással kevesebb a selejt és a hulladék megtakarításával — juhonként 10–15–20 deka gyapjút takarítottunk meg. Ez 6000 jutnáj 600 kilogrammot jelent

A TISZAVIDÉKI VEGYIKOMBINÁT

második ötéves tervünk legnagyobb ipari létesítménye lesz

A Román Népköztársaság által szállítandó földgázra alapozva, fel kell építeni a második ötéves terv legnagyobb ipari létesítményét, a Tiszavidéki Vegyikombinátot... Tiszapalkonyán... az ország legnagyobb hőerőművét kell létesíteni. (A második ötéves terv irányelvei)

Három éve már, hogy a polgári hid közelében, a Tisza jobb partján egy óriási méretű építkezés indult meg. Tiszapalkonya nevét azóta együtt emlegetjük a többi nagy ipari központtal: Széchenyivel, Tiszalúccal, Kazincbarcikkal, Komlóval, a Széchenyi Vasmű az első ötéves terv legnagyobb ipari létesítménye volt és jelenleg is tovább épül. Második ötéves tervünk legnagyobb ipari létesítménye, a nehézipar fellegvára lesz a Tiszavidéki Vegyikombinát, a hőerőmű pedig nagyobb teljesítményű lesz minden eddigi hőerőművénél.

Az erőmű építése három év óta folyik, a vegyikombinát építése még csak a kezdetén van. Három évvel ezelőtől meg akadt olyan munkás is, aki azt sem tudta, mit építenek a palkonyai réten. Csak ástak, cölöpözték, felvontak épületeket építettek. Sokan hitték is, nem is, hogy ilyen hatalmas méretű lesz ez az építkezés. Most pedig a 30 tonnás előregyártott épületelemek nagy része beemelve a helyen van, sőt már három kazán szerelésén dolgoznak az Április 4 Gépgyár munkásai. Vegyük sorra az építkezés főbb részeit.

AZ ERŐMŰ

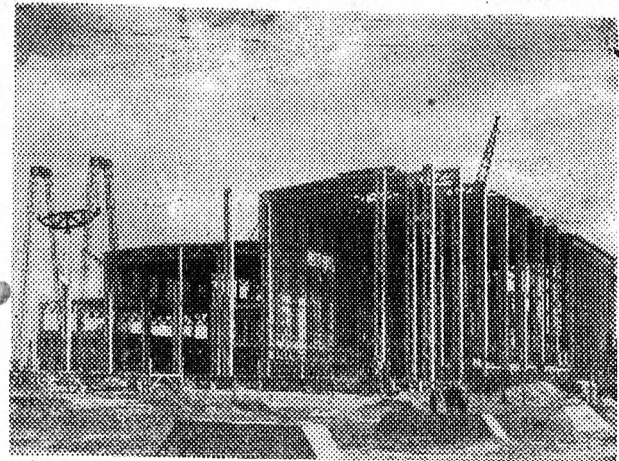
A főépület, az építkezés legnagyobb méretű alkotása, messze kimagasló. Legmagasabb pontja majdnem 40 méter. A főépület teteléről látni a borsodi hegyeket, a díszgyűrű nagykorú fűstjét, látni a lokaji Tisza kanyarnál ágaskodó hegyeket. A főépület ékezetessége, hogy hazánkban először itt alkalmazták az előregyártott cölöpökből készült alapozást. Lipták János főépítészvezető (31/2 Építőipari Vállalat) az előregyártott vasbeton-elemek alkalmazásáért ez év márciusában Kossuth-díjat kapott.

Még dolgoznak a főépület oldalfalazásán, de már a 8 kazán közül három szerelésén dolgoznak. Jellemző a kazánok méretére, hogy egy kazán annyi gőzt képes termelni, ami 30-40 vasúti gőzmozdony hajtásához lenne elegendő. A széntároló helyéről ferde hídron szállítószalag viszi a szenet a „bunkerekbe”, majd a szemmalomba. Innen magassági csatlakozásokon a kompresszorok nyomják be a finom szénport a kazánokba.

A másik fontos üzemanyag a víz. Nagy mennyiségű vizre van szüksége egy ilyen erőműnek, de a Tiszának ez meg se kottyan. A szivattyúház, vagy másnéven vízkivétel, máj már szerelése készen áll, 14 méter mélyen a Tisza medrében. Széchenyvárosban alkalmazták először a szivattyúház építésének ezt a módszerét. Lényege, hogy az egész nagy vasbeton épület-bombát a víz szélén megépítik, majd kotrókkal kiszedik alóla a földet és fokozatosan vízbe süllyeszti. Így készült el a palkonyai vízkivételi mű is.

Készen van a szűrőház, a hűtővízszelvény, az ülepítő medencék. Most dolgoznak a vizlágyító berendezés szerelésén. Itt állítják elő a széntátika tisztaságú vizet a kazánok táplálásához és a nagy csapágyak hűtéséhez. Egy kazánhoz közel 50 kilométert kitevő csőhálózat tartozik. Ezen utat tesz meg a víz, illetve a gőz, míg a turbina lapátjait megforgatva a hatalmas generátor villamos

árammá nem alakítja azt a sok-sok munkát, energiát, amit eddig „befektettek”. Most meg a főépület tartókeretei kuszák a legmagasabbra, de már megkezdtek a kémények alapozását is. Bár sokat bajlódnak itt a munká-

sok a talajvízzel, de az első kémény alapozása már befejeződött és a kémény falazásán dolgoznak. Négy, egyenként 120 méter magas kéményt építenek a főépület körül. Ilyen magas kéményt építenek csak egy van Magyarországon, a Csepeli Párhuzamos, amely 126 méter magas.

Ezek csak a legfőbb és méreteire nézve a legnagyobb építkezések az erőműnél. De ez az építkezés a valóságban igen bonyolult. Számtalan kiegészítő berendezést tartozik hozzá, így például különböző földalatti csatornák, trafóállomás, a salakszállítás berendezés stb. Az építés és a szerelés zavartalan biztosításához az első kész mű volt egy korszerűen berendezett mechanikai műhely, ahol az esztergától a gyalugépig minden fontosabb szerszámot megtalálhat.

A főépület mögötté távolabb már jó egy esztergő készen áll a 110 méter hosszú kultúrterem és ebédlő. Magassági gőzvezeték és villany-sítóval felszerelt konyha van már az épületben. Ha kinyitják az ebédlőt és kultúrterem elválasztó ajtókat, több mint kétezer ember nézheti végig a mozi vagy a színház előadásait. Nemrégiben Latabár Kálmán és még néhány ismert művész lépett itt fel. De nem fért be az érdeklődők a nagyterembe sem.

A tervekből, a megépült kommunális célt szolgáló épületekből azt gondolhatnánk, hogy minden rendben van Palkonyán. Sajnos, itt is vannak hibák. Több mint egy éve készen áll a napközi otthon, de az itt dolgozó vállalatok közül egyik sem akarja kezelésbe venni. Egynek sem fér a „profiljába”. Csak tonnában, megawattokban gondolkodik sok vezető itt is, de az emberekől, akiknek szorgos keze nyomán nőnek ki a földből a hatalmas épületek, bizony gyakran megfélemlítenek. Pedig nem jól van ez így.

Babics József ács brigádvezetővel beszélgettem többek között. E beszélgetésből is azt szűrtem le, hogy nem mindig beszélnek meg az embereket. Vannak vezetők az építő vállalatok irodáiban, akikhez még a hegesztőpisztoly sivi-tása is behallik, mégis valahogy távol vannak az építő munkásoktól.

— Ejt nappalá teszünk — mondja Babics József —, hogy teljesítsük a feladatunkat. Alig adjuk 200 százalékon alul és még sincsenek velünk megelégedve. Pedig embereink minden elismerést és megbecsülést megérdemelnék.

A VEGYIKOMBINÁT

Az erőműtől néhány kilométerre egy újabb nagy építkezés indult meg. Itt épít fel hazánk legnagyobb nehézipari üzemét, a Tiszavidéki Vegyikombinátot. Már megkezdtek a lakótelepek házainak alapozását. Új város épül itt a Tisza partján akárcsak Széchenyvárosban, vagy Kazincbarcikkán. A lakóteleptől kissé távolabb a kombinát építkezésénél megkezdtek

dekl Vegyikombinát. Már megkezdtek a lakótelepek házainak alapozását. Új város épül itt a Tisza partján akárcsak Széchenyvárosban, vagy Kazincbarcikkán. A lakóteleptől kissé távolabb a kombinát építkezésénél megkezdtek

és nagy ütemben folytatják a felvontuló épületek építését. A Román Népköztársaságból megérkeztek az első faházak. Az erőműnél vannak ilyenek, csak azokat Csehszlovákia küldte az építkezéshez a szerelőkkel együtt, akik ma is ott dolgoznak az erőműnél. Ez a kombinát a román és a magyar nép közös alkotása lesz. Romániából a tervek szerinti hatalmas földalatti csatornák érkeznek ide a földgáz, amiből a többiek között a nitrogén műtrágya alapanyagát állítják elő.

Ez a kombinát megteremt hazánkban a műanyagok, műszálak és más szerves alapanyagok nagyüzemi gyártását. Földgázból, konyhasóból, mészkőből és levegőből állítják

majd elő a gyár termékeit. Az utóbbi időben egyre népszerűbb hazánkban a műanyagból készült használati tárgyak. Így pl. a PVC-ből készült cipőtalp, esőkabát és egyéb használati tárgy, edény stb. A kombinát egyik fő terméke lesz a PVC.

Egyre többen keresik és vásárolják nálunk is az orlon típusú műszálanyagból készült szöveteket. A PAN, a gyűrhetetlen és tartós szövetek anyaga itt készül majd nagy mennyiségben a vegyikombinátban.

A tervek szerint foszforsót és nitrogént tartalmazó ún. ket-tós műtrágyát fognak itt nagy mennyiségben gyártani. A gyár műtrágyatermelése kétszer annyi lesz, mint a Borsodi Vegyiműveké. Óriási segítség lesz ez a mezőgazdaságnak. Nyomában nagyobb lesz a termés, több kenyér, több hús, több zsír jut az ország asztalára. A gyár terméke lesz még az alkohol is, de ezenkívül egy egész sor olyan termék, ami hazánkat gazdagítja.

Az építkezés még csak a kezdetén tart, de azok a munkások, melyek Széchenyvárost, Kazincbarcikkát és a többi nagy ipari központot felépítették, felépítik a Tiszavidéki Vegyikombinátot is. A második ötéves terv végén már megkezdik termelését egy új üzemorális, hirtetve népünk békegyógyát és alkotó erejét.

PALLAS IMRE

A derecskei járás fiataljai lelkesen készülnek a III. megyei ifjúsági találkozóra

A derecskei járás községeiben nagy szorgalommal készülnek a fiatalok a III. megyei ifjúsági találkozóra. Az eddigi jelentkezések alapján több ezer fiatal akar a járásból beutazni Debrecenbe, az ifjúsági találkozóra.

Hajdúbogason esténként 60-80 fiatal lelkes biztatók közben próbál a DISZ szervezet népi táncospartija, amely a helyi népi táncmotívumokkal a „Bagosi csárdással” első lett a Tóthfalusi Sándor kulturális seregszemle járási bemutatóján. Most, amikor megtudták, hogy május 27-én a nagyerdői szabadtéri színpadon szerepelhetnek a megyei versenyen, azóta minden este fardhatatlanul próbálnak. A versenyre, egyben az ifjúsági találkozóra a községből körülbelül 200 fiatal utazik Debrecenbe.

Monostorpályiban a DISZ vezetőség tagjai lelkes szervező munkát végeznek. Eddig több mint 160 fiatal határozta el, hogy május 27-én, vasárnap Debrecenben menettel a Hajdú-Bihar megyei ifjúság sok ezres menetében.

Focsajban az úttörők körében határtalan a lelkesedés, mivel az iskola több, mint 80 főnyi énekara az eddigi jó munka eredményeként részt

vehet a Tóthfalusi seregszemle megyei döntőjén. Az énekkar tagjai és vezetői most még lelkesebben készülnek, mivel igen nagy kitüntetésnek számít, hogy a megye legjobb énekkaraival versenyezhetnek az elsőszéren. A kis úttörőkkel igen sok szülő is beutazik Debrecenbe. Együtt akarnak gyönyörködni az ifjúsági találkozóra pompás kulturális és sport rendezvényekben.

A járás többi községeiben hasonlóképpen készülnek a fiatalok a találkozóra. Hajdúszoroton például eddig több mint 120 fiatal jelentkezett a DISZ vezetőségénél, hogy részt akarnak venni a találkozón. A Vörös Csillag Tsz fiataljai szépen feldiszipelték a hergépkecskával utaznak Debrecenbe. Sok fiatal feldiszipelt kerékpáron utazik a találkozóra. A derecskei járásban azonban van néhány olyan község, mint például Nagyléta, Kokad, ahol jobban is készülhetnek a fiatalok a találkozóra.

A járási DISZ vb. szervezői mas munkával biztosítják, hogy a derecskei járás ifjúságának felkészülésével, fegyelmessé szep felvonulásával a kulturális és sport rendezvényeken elért eredményekkel öregbírók a derecskei járás ifjúságának jó hírnevét.

A. K.-éknak

VEGRE GYERMEKÜK VAN

Sokszor elgondolkodtam egy dolgon, nevezetesen azon, hogy a természet mintha egy kicsit mostohán bána az emberekkel, mintha egy kissé igazságtalanul osztogatná, szörnyű áldást az embereknek. Itt most a gyermekáldásra gondolok elsősorban. Sok család beerte a meglévő gyermekkel, míg jó néhány házaspár leghőbb vágya, kívánsága, hogy csak egy — mégha kicsi — picit is lesz az — gyerekük.

Ma is ez? Nem is olyan régen egy új vércsoportot fedeztek fel, s azt RH-nak nevezték el. Ez az RH-vércsoport az emberek 85 százalékában megvan — ezek RH-pozitívek, 15 százalékban hiányzik, ezek RH-negatívok. Ha egy RH-pozitív férfiől és egy RH-negatív nő, annak RH-pozitív magzata ellenanyagokat termelhet. Ezek az ellenanyagok bejutva a magzatba, annak vérszéjéjeit pusztítják és a magzat el is halhat. Körülbelül 500-1000 szülésre esik egy ilyen eset — ilyen RH-összeérhetetlenség.

A K.-nénél, hogy az ellenanyag károsító hatását csökkentse, terhessége alatt sorozatos vér és vérpelazma dörzölést kapott: összesen több mint 2 liter vért, s 6 és fél deci vérpelazmát. A károsító hatás idejének lerövidítése céljából a szülés várható ideje előtt 2 héttel császármetszést végeztek, s egy 2750 grammos, 48 centi hosszú leánygyermek született.

Rögtön a műtét után az újszülöttnél részleges vércserét végeztek, így módon csak enyhébe artamol fejlődött ki. A kritikus öt napot az újszülött átvészelte. Szülés után további 5 vérátömlesztést kapott.

További problémák is mutatkoztak. Az ellenanyagok az anyatejben is kimutathatók, ezért az első perctől kezdve biztosítani kellett az anyatej ellátást más forrásból. Ez is ment. A kisbaba szépen gyarapodott, s 22 napos korában 3000 gramm súllyal hagyta el a kórházat.

A szülészeti klinikán 9 éve foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Ezalatt az idő alatt közel 40 enyhébb-súlyosabb RH-károsodás fordult elő. Ezek jó része enyhébe artamol volt, másrészt súlyos formában zajlott le. A szép sikerhez hozzájárult a korszerű orvosi működések, a megértő beteg türelme, s a társadalom szervezett támogatása. S az eredmény? Csak rá kell nézni a boldog anyára, ki magához szorítja a leányját, s ez minden szónól többet mond.

Csomós Mihályné

JUHÁSZ LAJÓ

A Rákosi-telepi Dózsa Termelőszövetkezetben a közös munkának egynegyed részét az asszonyok végzik el

Még alig virrad s Péntek Jánosné, Károlyi Józsefné, Cavallér Margit már a repülőföldön terdelnek. Este sokszor az alkonyat is ott érik őket. — Nem lehet most komolyan dolgozni. Később tavaszodott, később vetettünk mint más években, gyors munkával nekünk kell bepotolni az időjárás mulasztásait. Most már, hogy május közepén jó esők voltak, nő a növény, mintha hűlnének. Ha később a munkával, kevesebb lesz a termés. A répa már így is 6-8 leveleiben van, követeli a szerszámot. Ezért aztán muszáj sietni a munkával. Ilyenkor a dolgozóknak az ember kevesebbet alszik, mint máskor, de érdemes az alvásból, meg a vasárnapi pihenésből is elvenni. Megterült a munka a természetben.

Miközben sorolja Péntek Jánosné, hogy mennyire érdemes idejében és jól dolgozni, kezében gyorsan jár a facur. S oldalvált pillantva figyel, nem-e marad le a többiekől a beszélgetés miatt. Mert nem szeretné és nem is tudna egykönnyen beleyugodni, hogy ne az első között legyen a munkában. Mióta tagja a tiszai, még mindig a legelső között járt. Péntek nem ő a egyetlen asszony a Rákosi-telepi Dózsaiban, aki ilyen szorgalmas és ennyire türelmes a jó és gyors munkára.

A Dózsában az asszonyokra lehet számítani

A tiszai többi asszony és leányai is hozzá hasonló igyekezettel dolgoznak. Már a repülőföldön elhagyta a férfiakat. A takarmányrépát a hét elején kiegyelték, szombat estig végeztek a cukorrépa egyévesével is. A férfiak pedig pihenésen meg a takarmányrépában kucorogtak, a cukorrépa hoz még hozzá sem kezdtek. Nem első esztendő a Dózsaiban, hogy az asszonyok helyi-

venyékkel, hogy fejlődjenek. Naponta nitrogénműtrágyát odatallal locsogtatják és a déli melegebb napsütés órákban üveglak alatt tartották, hadd huzzon, nevelje őket gyorsan a nap melege. Sokszor forintot hoznak majd a szövetkezetnek.

Hétfőn kezdik a palánták kiültetését

A kapások egynegyed részének megmunkálását ebben a szövetkezetben az asszonyok és a lányok vállalták magukra. Összesen 21-en vannak, s személyenként 600 négyszögöl cukorrépa, 500 négyszögöl takarmányrépa, 2200 négyszögöl kukorica, 600 négyszögöl napraforgó, 200 négyszögöl burgonya ápolását vállalták el. Ezenkívül mivel ők a kaszálsásban nem vesznek részt, kevesebbet dolgozni viszont nem akarnak a férfiaknál, elváltak a 8 hold konyhakertészet megművelését is.

A késői tavaszodás, a hűvös időjárás miatt a Dózsaiban nehezen sikerült a palántanevelés. Kétszeri vetés kipu sztult, most, hogy végre a harmadik vetés sikerült, nagyon gyorsan kellett nőni a palántáknak, hogy ne ugorják készenek a kiültetéssel. A Rákosi-telepi Dózsaiban jó kezre bízták a tagok a palántanevelést. Hogy ez így van, arra a hat melegágyban viruló palánták a legjobban bizonyították. Tóth Mária és Koroknai Istvánné szinté dédelgetik az apró kis nö-

Már 1956-ban túlteljesítik a Dózsa tsz tagjai a második ötéves terv irányelvei szerinti feladataikat

Bő termést elérni, ez a célja a Dózsa minden egyes tagjának. Ezért dolgoznak valamennyien. Tekintve, hogy a második ötéves tervben a mezőgazdasági termelésnek 27 százalékkal kell emelkednie, a tsz tagjai a legutóbbi közgyűlésen elhatározták, hogy már az idén búzából és tavaszi árpa-ból holdanként 55 kilóval, őszi árpából 70 kilóval, zabból 95, kukoricából 136, napraforgóból 80, dohánnyal 160, borsóból 64 kilóval, burgonyából 4,80 mázsával, cukorrépából 14,50 mázsával, takarmányrépából 16 mázsával termelnek többet a tervezetnél. Tejből tehénenként 730 literrel, tojásból tyúkunként 5 darabbal. S hogy baromfiból is többet és nagyobb hűtőmeget tudjanak piacra adni, 1000 darab kendermagos csibét nevelnek. Az ötéves terv végére a szövetkezet 10 000 darab baromfit akar tartani és ennek fele hústermelő baromfi lesz.

A Rákosi-telepi Dózsa Tsz komolyan törekszik a többiermelésre. Már ezévi termelését úgy állította be, hogy fokozatosan emelje a termelést a második ötéves terv követelményeiből a réasó részét öt év alatt teljesíteni, sőt túlteljesíteni tudja. A tagok érzik, hogy amit vállaltak annak teljesítéséért és mindannyian kötelességüknek érzik a vállalt teljesítését.

MI ÉPÜL EBBEN AZ ESZTENDŐBEN?

Hajdú-Biharban

Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy a második ötéves terv egy-egy esztendejében több új létesítménnyel gazdagodik Hajdú-Bihar megye, mint a felszabadulás alatt egy évtized alatt. Elegendő csak egy pillantást vetni az 1956-os év terv számaira, az ember azonnal meggyőződik a fenti tény helyességéről. Most csupán azokat a beruházásokat soroljuk fel, amelyek az állami tervben, költségvetésben szerepelnek. Nem lesz itt szó olyanról, amelyet közkeletűen tervben valószínűsítanak meg — sokszor a lakosság önzetlen, becsüendő társadalmi összefogásával.

Ha az ember végigbarangolja Hajdú-Bihar közseit, nehezen tud úgy átvonni egy-egy községen, ahol ne találna valami újat, most épülő. Ebben az évben 10 új kutató fúrót a megyében Berettyóújfalun, Berettyószentmártonon, Komádi, Hajdúhadházon, Nyírábrányon, Nagylétyán, Püspökkladányon, Tiszgyulán, Tiszacsegén és Egyeknél fúrják. Ezekből hat olyan lesz, amelyekre törpe vízművet lehet építeni. (Itt jegyezzük meg, hogy Derecskén közkeletűen alapból már készült az első törpe vízművet.)

A községekben több helyütt kövesut, új járda épül. Nehányat felsorolva bizonyára örömmel veszik az ott lakók, hogy régi vágyuk teljesül. 1956-ban többek között elkészül Konyáron a Sóstóhoz vezető út. Hajdúszoboszlón kikövezik az Arany János utcát. Ezt már több, a Néplaphoz érkezett levélben is kérték az ott lakók. Nyíradonyban a malomhoz vezető utat kövezik ki — itt sok segítséget jelent az a társadalmi munka, amelyet a dolgozó parasztság ajánlottak fel.

A villany- és gázhálózat bővítés során is jelentős lépések történnek az évben. Sápón, Berettyóújfaluban, a Juhász Gyula utcában, Magyarhomorógon, Bárándon, Tetélen és Nádudvaron több utcába bevezetik a villanyt. Ezzel pótolva lesz az a mulasztás, amely megtörtént, hogy csupán a főutakon és a környező mellékutakon lévő házakba vezették be a villanyvilágítást. A gázhálózat Bihar-nagybajomban bővül. 1800 méteren új vezetékét fektetnek le.

Azon felül, hogy nincs Hajdú-Biharban talán egyetlen község sem, ahol a lakosság ne tenne meg mindent a fásítás érdekében, az állami beruházás is segítségére siet a községek lakóinak. Ebben az esztendőben olyan összeget kap erre a célra a megye, amely mintegy 225 hektár fásítást jelent — több községben.

Huszonkét általános iskolai tanterem készül el a községekben 1956-ban. Polgáron hat, Komádiban négy, a Hortobágyon két tantermes iskola építését fejezik be. Új két tantermes iskola épül Hencidán, Püspökkladányon, Szentpéterszegen, két tanteremmel kibővítik a Vértési Általános Iskolát, egy tantermes iskolát kap Ohat és a hortobágyi halastói település. Ugyanakkor több helyütt nevelői lakás is épül; Komádi, Hencidán, Püspökkladányon, Szentpéterszegen, a Halastónál, Ohaton, Nagyráben, Újszentmargittán. Befejezik 1956-ban a hortobágyi csárdánál lévő nevelői lakás építését is.

A mezőgazdaság szocialista átszervezésének döntő segítőtje a géppálmás. Hatalmas összegű beruházások jutnak Hajdú-Biharra szinte valamennyi géppálmására. Milyen gépeket kapnak a megye géppálmásai 1956-ban? 14 darab G 35-ös traktort, 20 darab GL 35-ös féllánctalpat, 36 darab DT 413-as lánctalpat, 2 darab Sz 80-as szovjet traktort, 215 Zetort, 58 kombájnt, 167 négyzetbevető gépet, 108 vetőgépet és 10 cseplőgépet. Hogyan javul ennek következtében a gépesítés? — arra álljon itt az alábbi kimutatás: Ezzel a gépesítéssel eléri a géppálmások, hogy a termelőszövetkezetben a kapálás 46 százalékát (múlt évben 25,5 százalék), a kombájnratást 52,2 százalékát (29,6 százalék), a gépiaratást 47,8 százalékát (41 százalék), a tarlóhántást 100 százalékát (52,8 százalék) és a vetőszántást (80 százalékát) is teljes egészében géppel végzik el 1956-ban.

Több géppálmáson jelentős építkezések lesznek az elkövetkező hónapokban. Kabán például már befejezés előtt áll az új géppálmás építése, amely a legnagyobb és legkorszerűbb lesz a megyében. Az új, nagy szerelőcsarnokban már javítják a gépeket.

Az első ötéves terv is már jelentős beruházásokat jutott kulturális és szociális téren a lakosságnak. A példák egész garmadát lehetne felsorolni Hajdú-Bihartól, ahol új kultúrház, mozi, vagy egészségház épült. Bojton kultúrothon, Bódónhaton bölcsőde, Tetélen idénybölcsőde, Püspökkladányban szülőotthon, Nagyhegyesen orvosi rendelő, gyógyszerár épült, és még sok más egyéb.

Ebben az esztendőben is új, jelentős beruházásokkal gazdagodik, gyarapszik a megye. Még egy hete sincs, hogy megkapták az engedélyt a tetéleni új kultúrház felépítésére. A hajdani Lillian Harvey kastély főépületének átalakításával olyan művelődési otthon lesz ebben a községben, ahova öreg és fiatal egyaránt szívesen jár el. 300 férőhelyes lesz a nézőtere, s itt lesz a község új mozija is. Az új kultúrház építésére 300 000 forintot kaptak a tetéleni dolgozó parasztság. Földesen is új mozi épül, 400 000 forintos beruházással Derecskén pedig megannyiból a régi mozi, ráfert már az épületre, amely szűkeket bizonyult a lakosság megnövekedett érdeklődésével szemben.

Nagy öröme szolgál a polgáriaknak, hogy 1956-ban új uszodát kap a község. Bizonyára sokat nyer az új uszodával a járás eléggé elhanyagolt úszóport-élete.

Orvosi rendelő épül Görbeházán, 500 000 forintos költséggel, négy kétszobás orvosi lakás Berettyóújfaluban, ugyanitt 280 000 forintos építkezés lesz, amelynek révén állatorvosi ambulancia készül. Hajdúszoboszlón lakást építenek 150 000 forintos költséggel az állatorvosnak, az állatgondozó lakást kap Bakonszegen és Körösszakállon. Bárándon újáépítik a malmot — a lakosság nagy meglepedésére.

Hajdú-Bihar egyik legnagyobb beruházása is elkészül ebben az esztendőben: a hírek szerint szeptember elsején átadják rendeltetésének a Berettyóújfalui Tejkombinátót, az ország egyik legnagyobb tejipari üzemét.

Ebben az évben kigyúl a fény Vámospércsen, Mezőpeterden és Nagyhegyesen

Ez az ábra mutatja, hogy az országban ma még mintegy 600 községben villany helyett a petróleumlámpa, vagy a mécses fény világít. Mily egyszerű érzés, hogy a második ötéves terv folyamán — az irányelvekben foglaltak alapján — oda is eljut a fény, ahol csak hirtől és a példák egész sorából ismerték a villanyvilágítás nagyszerűségét. Lényegében 1960-ban Magyarországon állig lesz olyan község, ahol a villany ne szorítaná ki a petróleumlámpát.

Egy kis statisztikát készítettünk azokról a községekről, amelyek az utóbbi tíz esztendőben kaptak fényt.

A hároméves terv ideje alatt négy községben gyultak ki a villanylámpák. Földesen, Egyeken, Sárrétudvariban és Bihar-nagybajomban.

Az ötéves terv folyamán huszonöt község kapott villanyt.

1950-ben: Sáp, Bihartorda, Dancsháza, Nagyrábe, Báránd, Zsáka, Bakonszeg, Tiszacsege;

1951-ben: Mikepércs és Józsa;

1952-ben: Almosd, Kokad, Bagamér, Szentpéterszeg, Hencida, Gáborján, Váncsod;

1953-ban: Hajdúszoboszló, Biharkezes (ekkor kapcsolták be az országos hálózatra), Furta;

1954-ben: Berekböszörmény, Körösszegapáti, Körösszakáll, Magyarhomorog, Ebes.

Az elmúlt esztendőben is több községben kigyúlt a fény. Hajdúviden, Szerepen, Bedón, Nagykerékiben és Komádit is 1955-ben kapcsolták be az országos hálózatra.

Mit hoz ez az év, második ötéves tervünk első esztendeje? Minden józanul gondolkodó ember jól tudja, hogy a megye villamosítása nem megy egyik napról a másikra. Bár mind a huszonhárom községben, ahol sajnos még petróleumlámpa helyettesíti a villanyt, jó az a dolgozó kére, igénye, azonban a községek bekapcsolását az országos hálózatra csak fokozatosan lehet végrehajtani. Már ebben az esztendőben villany világít Vámospércsen, Nagyhegyesen és Mezőpeterden, az elkövetkező években pedig Nyírábrány, Nyíracsdán, Nyírmártonfalva, Fülöp, Kismarja, Pocsaj, Esztár, Konyár s a polgári járás több községe kap villanyvilágítást.

Jelentés a 3 hajdú városból

HAJDÚNÁNÁS. A második ötéves terv első esztendejében épül, szépül, csinosodik ez a nagy hajdúváros. A tavasz érkezésére a főtéren lévő nagy házakat rendezőzték, a tanúházat is kifestették, több mint 100 000 forintot fordítottak erre a munkára. Közösen teljesen új kőöntést kap kivülről is a hajdúnánási tanúház.

Az idegen, aki ritkán vetődik Nánásra, rövidesen rá sem ismer a Nylon-ra, a város közismert ettermére, vendéglőjére. Több, mint 200 000 forintos beruházással épül, a szomszédságban pedig egy új cukrárszék létesítenek, amelynek udvarán nagy kerthelyiség lesz — táncparkettel a közepén, éppen úgy, mint Debrecenben, a Vigadóban.

Mi épül Hajdúnánáson? A Tiszacsege felé vezető út kövezésével már 5 kilométeren készen vannak. Az ide újabb öt kilométeres távon folytatják az utépítést. Innen aztán már csak két kilométert kell megtenni földúton Görbeházáig. Ez a követség azért is jelentős, mert a mintegy 1000 holdas rizstelep közepén halad végig és a szállítást ezen a területen igen megkönnyíti. A földművelészet kezelt területét nagyobbítják — 400 000 forintos költséggel, és minden valószínűség szerint még ebben az esztendőben hozzákezdnek az új, 560 személyt befogadó mozi építéséhez.

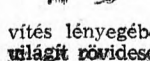
HAJDÚSZOBOSZLÓ. A „csodaforrásról” híres fürdővárosban ebben az esztendőben tovább folyik a Gyógypedagógiai Intézet építése a budapesti—debreceni műút mentén. 1956-ban 2 000 000 forint jut erre az építkezésre. A strandfürdő új kabinsort kap, (igen ráfert már ez a fürdőre) ezenkívül több új sportlétesítmény épül a fürdőben. Új erőgépek kerülnek a géppálmásra.

A városban 750 000 forintos költséggel bővítik a gázhálózatot. Ez évben a lakások egyharmadába bevezetik a gázt, elsősorban a fürdő és üdülők környékén. Nagy összegű beruházásokat juttat a terv a Hajdúszoboszlói Egyetemi Tangazdaságnak is, amely példát mutató termeléssel segíti mezőgazdaságunk fejlődését.

Távolabbi tervek? A következő évben befejeződik a Gyógypedagógiai Intézet építése, jelentősen bővítik a víz-, csatorna- és gázhálózatot, utóbbit úgy, hogy a második ötéves terv végére minden szoboszlói lakásba eljut a gáz. Azt tervezik, hogy a fürdő további fejlesztésére is nagy összeget, előreláthatólag mintegy ötmilliót fordítanak 1960-ig.

HAJDÚBÖSZÖRMÉNY. Már az első ötéves terv jelentős beruházásokat juttatott Bösözörménynek. A megye egyik legjobban felszerelt géppálmás mondhatja magának ez a város. Ezenkívül bekötötték Bodára, Pródra, új járda épült a Győr utcában, és másutt — állami hozzájárulással. Új kutató, egészségházat, óvodát, iskolát is kapott Hajdúböszörmény.

1956-ban is sok új létesítménnyel gazdagodik a legnépesebb hajdúváros. A terv beruházás révén a Déli lucernásiban új, két-tantermes iskola, az Arany János utcában járda épül, ezenkívül több utcába eljut ez évben a villany is. Ez a hálózatbővítés lényegében azt jelenti, hogy mintegy száz lakásban világít rövidesen a villanyfény.

Debrecenben

A második ötéves tervben — akárcsak az elsőben — olyan nagyszerű beruházások történnek Debrecenben, amilyenre nemigen gondolhattak tíz esztendővel ezelőtt. „Tízántól fővárosának” lakói. Míg a felszabadulás előtt, mint nagy mezőgazdasági centrumot emlegették Debrecen, addig napjainkban az épülő új nagy üzemek révén egyre inkább az ipari városok sorába lép a város. Csak az elmúlt években épült Közép-Európa egyik legjobban felszerelt penicillingerájára, a Hajdúszági Gyógyszergyár, nemrégiben adták át rendeltetésének a Lakatos- és Gépipari Vállalatot, valamint a Tejipari Vállalatot. Az elmúlt tíz év folyamán kitűnő munkáerőkkel rendelkező építőipari vállalat alakult, amelyre mind kevesebb panasz érkezik szerkesztőségünkbe. Nem mérí fukar kézzel a második ötéves terv sem új alkotásait. Felépül végre a debreceni Nagyalomás, amely sokkal szebb, korszerűbb, nagyvonalúbb és modernebb lesz, mint a régi volt, amely a második világháborúban szinte romhalmazzá vált. Tovább építik a Gördülőcsapágygyár új gyárépületét. Nagy a szükség erre is, mert a gördülőcsapágygyárunk nem tud majd annyi csapagát gyártani, amennyit a belföldi és részben a külföldi piac át ne venne. Új üzemművelés gazdagodik Debrecenben a Hajlított Bútorgyár is, és még ebben az esztendőben hozzákezdnek a régi bőrmű mellett az új cipőgyár építkezéséhez is.

Jelentős beruházások történnek a város közmű szolgáltatásának megújítására. Aki ezekben a napokban a Darabos utcán járt, nagy meglepetéssel láthatta, hogy új gázvezeték fektetnek le. 1956-ban tovább bővül a város gázhálózata, ezenkívül a Gázgyárban új generátorház épül — 300 000 forintos költséggel. A Déli soron meglévő főgázvezeték csatorna építkezését előbbre lendíti 1 700 000 forint, a vízszolgáltatás megújítását szolgálja a Vízmű fejlesztésére fordított 900 000 forint. A Villamosvasút több mint 100 000 forintos költséggel pályajavítást végez, s nagy öröme szolgál több külső utca lakóinak, hogy a városban mintegy 4000 méteren új járda épül.

Majd minden debreceni üzem kap új gépi berendezést. Különösen a Bútorgyár és Cipőgyár fejlődik ezen a téren nagyot. A volt Mező-féle fatelepen a Debreceni Épületjavító és Karbantartó Vállalat irodája és raktára is felel — mintegy 300 000 forintos állami beruházás segítségével. A kertészetben 116 000 forintos új munkásebédő megvalósítását jelenti. A Szabadság fürdő ez évben 1 200 000 forintot kap. Ebből thermalfürdő és kádfürdő létesül. A Vasipari Vállalat kultúrterme 1956-ban készen lesz. 400 000 forintba kerül, amire elkészül. Korszerűsítik a Patyolat Vállalat üzemét is, mert egyelőre a Patyolat nem látja el a debreceni dolgozók szükségletét, nem elégíti ki az igényeket. A Kefegyárban 500 000 forintból műszáritó üzemrészt, tömítőműhely és kultúrterem épül.

Az építkezések mellett nagy gondot fordítanak ebben az esztendőben a házak karbantartására, tatarozására. Mintegy 80—100 házból kb. 500 lakást érint a 13 600 000 forintos összeg, amelyet erre a célra felhasználnak. Hol lesznek jelentősebb tatarozások? A Püspöki palota földemcsere munkálataira 1 000 000 forintot költenek. A Vörös Hadsereg útján az 58, 71, 79, 81. számú házakban tataroznak. Ennek a negy háznak a rendezőztetése több mint 2 000 000 forintba kerül. A Csapó utca 29. számú ház tatarozására 554 000 forintot, a Kálvin tér 11. számú házra 200 000 forintot, az Arpad tér 14. számú házra 112 000 forintot, a Czegléd utca 14. számú házra 194 000 forintot, a Széchenyi utca 53. számú házra 164 000 forintot, a Zöldfa utca 8. számú házra 146 000 forintot fordítanak az állami költségvetésből. Mintegy 2 500 000 forintos összeg áll majd rendelkezésre Debrecenben az iskolák tatarozására.

1956-ban a Dózsa György úton elkészül 350 000 forintos költséggel az új orvosi rendelő. A Temető utca környékén hozzákezdnek 800 000 forintos beruházással egy 60 személyes bölcsőde építéséhez.

Új iskolák is épülnek. A Temető utcában 900 000 forintba kerül egy négy tantermes iskola, nevelő lakással. A József Attila telepen két tantermes iskola épül, ez 480 000 forintba kerül. A Dózsegi úti tanyavilág egy tantermes iskolát kap, 360 000 forintos összeg keretében, míg a Pallagon óvoda épül, 300 000 forintnyi költséggel.

Debrecen mezőgazdasága is nagy jelentőségű beruházásokat kap 1956-ban. A géppálmás fejlesztésére 1 300 000 forintot fordítanak. Ebből új hangárszín, raktár, a géppálmás területén több új, járda és három két-két szobás lakás épül. A Bánkon bikaistállót létesítenek, ez a gondozói lakással együtt 400 000 forintba kerül. Nagy összeget fordítanak — igen helyesen a város befutárán a fásításra. Különösen a homoki részen, Hajdúszoboszlón, Hajdúhadházon, Vámospércsen irányában, mintegy 800 000 forintot költenek el fásításra, amely majd néhány év múlva mint liget, sokszorosan visszafizeti azt az összeget.

Az állami költségvetés mintegy 24 millió forintot ad ez évben Debrecennek beruházásra. Ebből a pénzből új a kereskedelem fejlesztésére is. Minden most épülő új ház földszintjén üzleteket helyeznek el. Így kint a Szabadság úton levő GÖCS-bérházakban csakúgy, mint a Benedek téri épületekben vagy majd itt, a város felében, a Csapó utcai építkezésen. Ezenkívül is tovább bővül Debrecen kereskedelmi hálózata. A Rákosi telepen új háztartási boltot nyitnak, a Szabadság telepen pedig Ruházati Bolt újabb fiókja nyílik meg. Ezenkívül több jelenlegi italboltot kisvendéglővé alakít át a Vendéglátóipari Vállalat.

Természetesen ezenkívül jelentős beruházások történnek Debrecenben a közkeletű fejlesztési hozzájárulásból is. Mintegy 6 millió forint áll rendelkezésre, amelyet, szinte teljesen arányosan, 2—2 millió forintjával kapnak meg fontos beruházások, (utak, kutak, járdák, bölcsődék, napközök, stb.) létesítésére a kerületi tanácsok. Nagy összeget fordítanak még Debrecenben a vállalatok felújítási keretéből a helyiipari vállalatok korszerűsítésére, Mintegy 5 700 000 forintot.

A gör

nagy f

Régi ismerős és közben új találkozunk a nagygyárban. A sők azok a már két-háromban dolgoznak, nem is olyan tek. Az új barfiatemberek, a hete jöttek a gáttanban reszesültálatoson látogat. Nem is csoda, a búcsútatasként kaptak utra gyárban, a várják őket. Inkárfiót marokkalkarókkal fogadtak. Amak elke Munka Törvény van írva, hogy teles a szakma kötelezett dolgozókezeskor egyhárenek megfelelőlyósítani, a vállalat mérnöke ezt az előleget a felhárborodás hiszen régen volt az utolsó osztó.

Fiatalok az

éle

No, de inkább részét nézzük a és hogyan dolgoz a fiatal mérnök fontos üzemben.

Örömmel lehetni, hogy fiatal mérnök szerzett végzettségével a tudásukkal és kőtni vágyásukkal maguknak a káhelyeket, ahol javát adhatják, képezhetik magukat utakat törhetné csapaggyártásra.

A fiatal mérnök osztályvezető, például a muszá Kiss János a készlet, Tamás konstruktori osztály vezető, Filep András szü ideig mellőzi szépen alacsonyra a kovácsüzem munkát. Hozzá Kincses István a irányításával van Kincses István a napjap gyűmbe szovjet üzembe, amelynek működés munká termelőkülbőlül ötszörösítik.

A többi mérnök helyen van, ahol legeredményesebb csöztetheti. Dunai gyésmérnök például üzemet vezeti, a TMK egyik rajzolója ma utazokat készít, de rőt szerzőmunká székrol, hanem típusokról, amelyek 6 tervezett, s végzett előnyös.

Az elmúlt hetet hét mérnök Jenőt a negyedben induló gyűmzével bízik. Karolyt, aki jó végzetése az egyet diplomámatervet, akadémiai díjjal, sőt diploma felállításával mélyüzemet meg is o olyan helyre te egyetemen tanu mérvenen haszn.

Altalában a fiatal mérnökök Egy-két hiba a mindig akad, sem szerencsés valósítottak meg csár Józsefet az osztályra helyez.

Vásár

A H...
sító...
Deb...
1 k...
1 k...
1 k...
(Nac...
Kisz...

A gördülőcsapágygyári fiatal mérnököket ma már megbecsülik, nagy feladatok megoldásával bízzák meg

Régi ismerősöket keresünk és közben új barátokkal is találkozunk a Gördülőcsapágygyárban. A régi ismerősök azok a mérnökök, akik már két-három éve a gyárban dolgoznak, s akiket meg nem is olyan régen mellőztek. Az új barátok, azok a fiatal emberek, akik egy-két hete jöttek a gyárba s nem éppen a legszélyesebb fogadtatásban részesültek és emiatt batusosabban fogadják a feljüket. Nem is csoda. Az egyetemre a becsúztatásokról a biztatást kapták utólag, hogy a gyárban „tárt karokkal” várják őket. Inkább „összeszórt marokkál”, mint tárt karokkal fogadták a fiatalokat. Annak ellenére, hogy a Munka Törvénykönyvében elő van írva, hogy a vállalat köteles a szakmai gyakorlatra kötelezett dolgozókat jelentkezésekor egyhavi munkabéren megjelölt előleget folyósítani, a vállalat eddig két fiatal mérnöknek fizette ki ezt az előleget. Teljesen jogos a felháborodás emiatt, mert hiszen régen volt március 25., az utolsó ösztöndíjfizetés.

Fiatalok az osztályok élén

No, de inkább talán azt a részt nézzük a dolgoknak, hoi és hogyan dolgoznak jelenleg a fiatal mérnökök ebben a fontos üzemben. Örömmel lehet megállapítani, hogy fiatal barátaink megszerették végre a tekintélyt. Tudásukkal és hallatlan alkotói vágyaikkal kiharcolták maguknak azokat a munkahelyeket, ahol tudásuk legjavát adhatják, ahol tovább képezhetik magukat, ahol új utakat törhetnek a magyar csapágygyártásnak.

A fiatal mérnökök többsége osztályvezető. Imre György például a műszaki fejlesztési, Kiss János a szerkesztési, Tamásy József a konstruktor osztály vezetője. Orosz József TMK rotdavezető. Filep András, akit hosszú ideig mellőztek, s nevetésgesen alacsonyra békézték, ma a kovacsüzemben irányítja a munkát. Hozzá hasonlóan Kincses István az edző üzemi irányításával van megbízva. Kincses elvtárs az elmúlt hónapban üzembe helyezte a szovjet gyűrűedző aggregátot, amelynek működésével a munka termelékenységét körülbelül ötszöröse emelhetik.

A többi mérnök is olyan helyen van, ahol tudását a legeredményesebben gyümölcsösítheti. Dunka Ilona vegyész mérnök például a savazó üzemet vezeli. Balogh Imre, a TMK egykori „műszaki rajzolója” ma ugyancsak rajzókat készít, de ma nem törött szerszámokról, alkatrészekről, hanem új csapágytípusokról, amelyek részben ő tervezett, s amelyeken ő végzett előnyös módosításokat.

Az elmúlt hetekben ékeztetett hét mérnök közül Molnár Jenőt a negyedik negyedévben induló golyóüzem szervezésével bízták meg. Emődéi Károlyt, aki jó eredményt vezetett az egyetemen és olyan diplomatervet készített, hogy akadémiai díjra terjesztették fel, sőt diplomatervének megvalósításával már a kovacsüzem üzemet meg is bízták, szintén olyan helyre tették, ahol az egyetemen tanultakat eredményesen hasznosíthatja. Általában megoldódott a fiatal mérnökök problémája. Egy-két hiba azonban még mindig akad. Semmiképpen nem szerencsés elgondolást valósítottak meg, mikor Kulcsár Józsefet a munkautyi osztályra helyezték munka-

ügyi normatechnológusnak. Nem hisszük, hogy Kulcsár elvtárs szívesen van ezen az osztályon, s szívesen végez olyan számításokat, amelyekkel technikai képzettséggel is jól elvégezhetnének mások. Kétes az is, hogy a fiatal mérnökök közül ne vállalkozna valaki a technológiai osztályon és a forgácsoló üzemben való mérnöki munkák elvégzésére. E két fontos munkahelyen nincs mérnök, a munkautyi osztályon viszont van. Mintha rosszul gazdálkodnának a szakembereikkel!

Itt-ott utaltunk arra is, hogyan dolgoznak a fiatal mérnökök. Nem árt azonban továbbra is foglalkozni e kérdéssel, hiszen nem közbűbös az üzem számára, hogy milyen tevékenységet fejtenek ki, hogyan viszik előre a technika fejlesztésének ügyét.

Az üzemi sajtó munkatársai

Egy fél évvel ezelőtt még volt egy „Ifjú mérnökök és technikusok útjököré”, amely meghatározott időben, a Gépipari Tudományos Egyesületben előadásokat tartott a legfejlettebb technikai módszerekről, üzemi alkalmazásukról, lehetőségeiről. Ez a kör azonban felbomlott.

Ugy néz ki, hogy a fejlettebb technikai módszerek széleskörű elterjesztését egy most tervezett módszerrel jobban meg tudják oldani. A „Gördülőcsapágy” című lapban, amely 400-500 példányban fog megjelenni, s főleg a termelési műszaki színvonalának emelését akarja szolgálni, olyan cikkekkel jelentenek meg, amelyek egy-egy műszaki kérdést tudományosan és népszerűen ismertetnek. Több cikk közlirata már Tamásy József főkonstruktor „szerkesztői dossziéjában” hever, várja megjelenését. Herpai Lajos technikus, szerkesztésvezető, „Felrakó hegesztés”, Czabán Béla „Kalapácsok rugós alkalmazása”, Nagy György „Elektronikus orsóalkalmazása a csapágygyártásban” címmel írt cikket. A „Mechanikus rögzítési keményfémplakasz esztergákesek” alkalmazásáról is megíródott már a cikk.

Út utakat törnek

Az elnőzött technikai módszerek elterjesztése mellett a gyakorlati munkából is eredményesen veszik ki részüket a fiatal mérnökök. Különösen az üzem mérnökök, akiknek a termeléssel való közvetlen kapcsolatuk miatt a lehetőségek is nagyobbak. Kincses István például a szovjet gyűrűedző aggregát üzembe helyezésével az üzem régi és nagy problémáját oldotta meg. Ezentúl gazdaságosabb, lépcsős edzési módszert dolgozott ki és vezetett be. Az izolermális hőkezelést most dolgozza ki a gyárban is. Ezzel a gyárban és talán az országban is az izotermális hőkezelés legelőször történt bevezetése. Kincses István egyébként tővezerléssel helyezte üzembe a gyűrűedző, valamint a golyóedző gyűrűedző aggregátot, amelyen egyelőre csak görgőket edzenek. A gépek termében egyetlen műszer sincs. Viszont van egy külön szoba, amelyben csak műszerek vannak. A műszerszobában a hőmérőket nem igazadják, így a műszerek tökéletesen, pontosan működhetnek.

A jelenleg még két taggal működő konstruktor osztály is eredményesen tevékenykedik. A Pannónia motorkepek páros főtengelyére most konstruálják a csapágyakat. A motoron elhelyezett 14 csap-

ágyból a 3 legfőbb eddig külföldi volt. Most e csapágyak helyére is magyar csapágyak — a Pannónia motort vásárolni szándékozóknak megnyugtatására közlik — olyan csapágyak kerülnek, amelyek rotni kilométeren, hivatásos motorversenyzők kezében kiállták azt a próbát, amelyet a külföldi csapágyak kiálltak.

A konstruktorok vizsgálják ezenkívül a csapágyak élettartását, minőségét is. A farszto géppark bővítésének terveit is most készítik. Hamarosan 10 farszto géppel gazdagodik az üzem.

Ezek után talán fölösleges tovább bizonygatni, hogy a fiatal mérnökök egyre inkább megtalálják helyüket az üzemben, s most már kedvvel, eredményesen dolgoznak. Frank János főmérnök elvtárs személyében az irányításuk is jó kezébe került.

Egy dologról azonban nem szabad megfeledkezni a Gördülőcsapágygyár mérnöki gárdájának. Arról, hogy a munkát egyenértékűnek kell tekinteni, akár az üzemben, akár az osztályokon végzik azt. Pontosabban: nem lehet külön kategóriába sorolni az üzem mérnököket, s nem lehet külön nyilvántartani az osztályvezetőket. Mindkét posztot egész emberekre, okos, lelkes emberekre van szükse, s az, aki üzemet vezet, éppen úgy felelősséggel tartozik, mint az osztályvezető és annak irányító munkáján éppen úgy állhat vagy bukhat a tervek teljesítését, mint az osztályvezető munkáján.

A Gördülőcsapágygyárban nem szakadt két részre a mérnöki gárda. Mj azt szeretnénk, ha a jövőben sem keletkezne rés „osztályos mérnökök” és „üzem mérnökök” között. Sőt ezentúl örömmel látnánk, ha a most érkezett két fiatal mérnököt „partfogásukba” vennék, gyakorlati „fogásokba” tanítanák, elősegítenék szakmai fejlődésüket, igazságot: nem mellőznék őket addig sem, míg kötelező szakmai gyakorlati idejüket töltik. PONGOR JOLÁN

Megyénk téglagyárai egyre több téglát szolgáltatnak népgazdaságunknak

A második öt éves terv irányelvei pontosan megjelölik azokat a feladatokat, amelyeket építőiparunknak el kell végezni. Joggal mondhatjuk, hogy a második öt éves terv megvénkre vonatkoztatva is a nagy építkezések időszaka lesz. Gondoljunk az újonnan épülő Nagyjálomásra és Bütorgyára, vagy a Csapó utcai lakóházépítkezésre. Ezeket kívül igen sok gyárban, termelőszövetkezetben épülnék új épületek, nem beszélve a megverszerte folyó kis lakásépítkezésekről. Tehát a feladatok, amelyek az építőiparban megvalósításra várnak — nagyok. S ezeket a nagy feladatokat csak úgy valósíthatja meg, ha biztosítja a megfelelő anyagellátást. Eppen ezért döntően befolyásolja a tervek megvalósítását, hogy országunk és megyénk téglagyárai hogyan biztosítják az építkezések legfontosabb alapanyagát, a téglát. Megyénk téglagyáira igen nagy munka vár. Be kell hozniuk a szokásosnál kései tél okozta lemaradást. Továbbá a megyében folyó építkezések teglával való ellátása mellett tehermentesíteniük kell a dunántúli téglagyárakat, amelyek elsősorban az árvízár okozta újjaépítésekhez szolgáltatnak anyagot.

Javul a műszaki berendezés

A felsorolt feladatok röviden hangzanak, de végrehajtásuk annál nehezebb. A sikeres megvalósításához elengedhetetlenül szükséges, hogy megyénk téglagyárai kapjanak megfelelő anyagi segítséget, és még ennél is fontosabb, hogy a gyárak dolgozói maguk is érezzék át a feladat nagyságát.

Megyénk téglagyárai jelenleg is jól felszerelt állapotban vannak. Ezt igazolja az a tény, hogy a Göztéglagyár például napi 40-70 ezer da-

rab téglát állít elő, a többi gyárak is nap mint nap egyre több téglát gyártnak. De ha a következő évek beruházásait nézzük, akkor azt tapasztalhatjuk, hogy az anyagi ellátás ugrásszerű fejlődést mutat. Az Alföldi Téglagyárban már folynak az átalakítások és korszerűsítések. A deerekesi telep szintén az év második negyedében 250 ezer 8 méteres szárítósztant, modern kemencét, új keményt, valamint új 450 mintájú preszgépet kap. Az agyagbányákban pedig kanalas kotrógépet helyeznek üzembe és teljesen megszüntetik a lövönatást, vontató motorokkal helyettesítve azt. A második öt éves terv végére minden darab téglát szárító szinekben fognak szárítani. Az itt felsorolt példák arra engednek következtetni, hogy téglagyáraink fejlődése arányos a tervszabta feladatokkal. Tehát megvan az objektív lehetőségük, hogy a feladatokat végre tudják hajtani.

Új gyártmányok: cserép és lyukas tégl

De a feladatok megvalósításához egy másik döntő tényező is hozzájárul. Ez pedig: a téglagyárak vezetőinek és dolgozóinak a helytállása. Nem közbűbös, hogy a gyárak dolgozói hogyan szervezik a többtenmelés egyik zálogát, a munkaversenyt. Dicséretre méltó a Debreceni (volt városi) Téglagyár kollektívája. Versenyre hívták a megye valamennyi téglagyárát. Az Alföldi Téglagyárban bizony tanulhatnak tőlük versenyszervezők. Ezenkívül nagyban befolyásolja a termelést az is, hogy a gyárak milyen új gépeket alkalmaznak, milyen új gyártmányokkal kívánják segíteni az építőipar jobb anyagellátását. Azokban a gyárakban, ahol a lehetőség megengedi, be kell vezetni azt az eljárást, amely a Hortobágyi Téglagyárban dolgoznak. Az eljárás lényege: a kemencében két tüzet gyújtanak, s ezzel meg-

gyorsítják az égetést. Így megkészezik a termelést, s a minőség változatlanul jó marad, amellet, hogy minoen darab téglát előállítására 10 fillérről olcsóbbá válik. A Hajdú megyei Téglagyári Egyesüléshez tartozó tiszabéri telepen május 8. óta gyártanak cserépet. Mondanunk sem kell, hogy ez milyen nagy jelentőségű dolog, mert főleg a kis lakásépítkezéseknél országosan keresett a cserép. Május 16-án pedig megkezdtek a 19 lyukú téglát égetését, amely könnyebb és jobb hőszigetelést is általános használt téglánál. Ezeket kivül 6 centiméter vastagságú válaszfaltéglákat is gyártanak a közeljövőben. A válaszfaltéglát elsősorban a Magasépítő Vállalat használja emeleti közfalak építésénél. Országosan hiányolt cikk, s így megyénk ellátása rövidesen megjavul.

Terven felül 25 millió tégl

Az itt elmondottak arról tanúskodnak, hogy a megyei és a megyéhez tartozó téglagyárakban a megfelelő anyagi feltételek mellett — kisebb hiányosságok ellenére is — kialakulóban van egy új szellem, amely szerint a gyárak dolgozói és vezetői arra törekednek, hogy minél több és egyre jobb minőségű anyagot szolgáltatassanak építőiparunknak. Ezt a törekvést igazolja az a tény, hogy a megye téglagyárai az év folyamán mintegy kétfélmillió téglát szolgáltatnak terven felül népgazdaságunknak. Az egész évi termelés terven felüli mennyiség 25-26 millió téglát; Erdékeségeket megjegyezhetjük, hogy ez a mennyiség 1000 darab kétszobás összkomfortos lakás építéséhez elegendő.

Láthatjuk tehát, hogy megyénk téglagyárai jelenleg jól dolgoznak. Annál is inkább mondhatni ezt, mert a hideg időjárás és a kemény tél okozta lemaradásukat már majdnem teljes egészében behozták. Ha téglagyáraink az elkövetkező hónapokban a jelenlegi adottságok fenntartása mellett a terv előírta normákat betartják, eleget tudnak tenni a rájuk háruló feladatoknak.

B. L.

Műszaki bizottság alakult

Az elmúlt napokban a Hajdú-Bihar megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága megalakította a műszaki bizottságot. Ez a bizottság hivatott a tanácsban belül dolgozó összes műszaki szakembereket összefogja, munkáját irányítja, s a műszaki színvonal emelése, a műszaki továbbképzés előmozdítása érdekében. A bizottságban a tanácsban dolgozó szakemberek közül helyet foglalnak a megye egyes területein működő szakértők is. Ennek a műszaki bizottságnak a többiek között az is feladata lesz, hogy a második öt éves terv folyamán megvalósítandó létesítmények tervezését összehangolja, az elkészített tervdokumentációkat felülvizsgálja. A műszaki bizottságnak kell törekedni arra, hogy a megvalósítandó létesítményeknél a korszerű és legfejlettebb műszaki szerkezetek és megoldások kerüljenek kivitelezésre.

A műszaki bizottság megalakított időközben rendszeresen ülést tart és ezen előre meghatározott kérdésekről tartanak vitát. A műszaki bizottság máris komoly segítséget kapott azzal, hogy a műszaki vezetés és irányítás, valamint a továbbképzés emelése érdekében műszaki könyvtár létrehozásához, a megyei tanács végrehajtó bizottsága 25 000 forintot bocsátott rendelkezésre. A könyvtár megszervezése folyamatosan van és a könyvek nagy része már meg is érkezett.

Árleszállítás után — ÁRDRÁGÍTÁS

Színhely: az Elelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat Szabó Kálmán utca 33. szám alatt levő 6. számú boltja. Ott halottuk a napokban az alábbi beszélgetést:

Vevő: Kérlek egy tubus Odol fogkrémet...
Eladó: Odol? Igen, azonban. (Közben hátranyúl a polcra és a vásárló elé teszi a két tubusban levő fogkrémet.)

Vevő: Mit fizetek?
Eladó: Csekély négy forintot.

Vevő (nagy meglepetéssel): Tényleg négy forintot?
Eladó (igen határozott hangon): Igen, négy forintot...

Nincs értelme tovább részletezni a vásárló és eladó között történt beszélgetést. Az igazság rövidesen kiderült. Szabó Józsefnek az Elelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat 6. számú boltjának egyik dolgozója a május elsején történt árleszállítás után a háromforintos fogkrémet továbbra is régi árnál, négy forintért árúsította. Az eszelhez hozzátartozik még az, hogy az üzlet pénztárosa, Vadász Józsefné az ellenőrzés során meg két forintot jostalanul hozzászámolt a fizetendő összeghez.

Ez az árdrágítás azonban nem egyedülálló. Különösen most, a közlekedési cikkkel május 1-én történt részleges árleszállítása után. Egyre gyakrabban megtörténik, hogy egy-egy üzletben az eladók gyakran akarva, gyakran tévedésből, akaratlanul — kihasználják a lehetőségeket és a megállapított, a leszállított ár helyett drágábban árúsítanak. Hartmann Tibor például, aki a Csapó utcai piacon árul, úgy próbált saját maga javára és hasznára fordítani az árleszállítást, hogy a kötelező áratírásról — feledékeny ember lévén — megfeledkezett.

Igy csapta be május 1-én a Nagyerdőn a hozzá bizalommal betérő vevőket, mert például egy pár fülbevalót 21 forint helyett 28 forintért, egy másik párat pedig 9,80 forint helyett 13 forintért adott el. Ha valaki azt gondolja, hogy Kémeri József Csapó utcai piaci kereskedő ártira a régi árakat, az nagyon téved. Amikor Debrecenben és szerte az egész országban a kereskedelmi dolgozók április 30-tól kezdve a három munkaszüneti napot becsületesen, áldozatkészen — sokan éjfél — dolgozva arra használták fel, hogy a Minisztertanács örömmel és tiszszéssel fogadott részleges árleszállítási határozatát érvényre juttatva mintegy 6500 féle árucikknek megjelöljék május 3-ra az új árakat, addig Kémerinek eszéigában sem volt ez csekélykedni. A Csapó utcán a régi áron árusítva a 16 forintos nylonpenztárát 18 forintért adta el még az elmúlt napokban is.

A Debreceni Kiskereskedelmi Vállalat Kossuth utca 2-4. szám alatt levő 16. számú boltjában is árdrágítás történt. Reményi Sándorné, az üzlet egyik eladója a cipőkrémet 2,20 forint helyett 2,60-ért, az Omega borotvapengét 1,20 forint helyett 1,40-ért, a babaszappant pedig 1,40 forint helyett 1,70-ért adta el a vevőknek.

Volt aztán üzlet, ahol nem ilyen „egyszerű” árdrágítás történt az árleszállítást követően, hanem sokkal furfangosabb módszert használtak egyesek, hogy megtalálják az állam megrovírdításával — saját számításukat. Nem egyszerű tévedésről volt szó a Ruházati Bolt 10. számú áruházában (Vörös Hadsereg útja és Kossuth utca sarkán létező üzlet). Ki hinné el, hogy több éves gyakorlattal működő el-

adó ne tudja megkülönböztetni egy 9 méteres anyagot egy 29 méteresétől. A vizsgálat alkalmával pedig azt állították, hogy a ténylegesen meglevő 9 méter Hella szövetből 29 métert tévedésből vettek leltárba. Vagyis húsz méterrel többlet készítették el a leltárt, hogy az árleírásnál mintegy 900 forint jogtalan haszonhoz jusson a 10. áruda.

Az itt felsorolt esetek kivétel nélkül Debrecenben történtek. A Belkereskedelmi Minisztérium Debrecen városi Állami Kereskedelmi Felügyelőségétől kapott információk alapján azonban megállapítható, hogy Hajdú-Bihar városában, községeiben szintén előfordultak az árleszállítást követően ilyen árdrágítások, hol a vásárlók, hol a népgazdaság megröszéltetésére. Rossz fényt vet ez azokra, akik ezzel lejáratni igyekeznek a Minisztertanács jelentős határozatát, másrészt a becsületes munka helyett külföldöz spekulációval próbálkoznak, ahelyett, hogy a sok ezer derék, munkáját nagy gonddal, becsülettel végző kereskedelmi dolgozóval egy sorban említhetnénk neveiket.

A mintegy három héttel ezelőtti részleges árleszállítás után nem szabad a hatóságoknak eltűnni, hogy egyesek visszajára fordítsák a népgazdaság e fontos határozatát, amely egy lépéssel előbbre vitte az életszínvonal emelését hazánkban. Dicséret az Állami Kereskedelmi Felügyelőség dolgozóinak, hogy hivatásuknak megfelelően örökönek az árleszállítás végrehajtásán, s megbüntették azokat, akik tudatosan drágábban árúsították azokat az árucikkeket, amelyeket — a lakosság örömeire — érintett az árleszállítás.

Vásároljon

a Hajdú megyei Népgazdasági Termékekért Értékesítő Szövetkezeti Központ Bizományi Hűsoltjában, Debrecen, Csapó u. 14.

1 kg paprikás szalonna 49 Ft.
1 kg füstölt házi sonka 40 Ft.
1 kg perzseltbőr sós szalonna 45 Ft.

(Nádudvari Sztálin Tsz. bizományi áruja.)
Kiszállítás közledek részére is.

DOLLÁRPAPA

(ÚJ MAGYAR FILMBEMUTATÓ)

A Gábor diák verszeny és gyenge eredménye után jólesett végignézni a Dollárpapa című új magyar filmet, mely szellemes, ötletes és a szatíra természetének megfelelően, végig metsző fordulatokkal tartja ébren a néző figyelmét. Új szín és stílus kísérlet a Dollárpapa film-termésükben és nem is olyan rossz kísérlet, de nagyon is tipikus. Ha az ötlet más is, a lényeg az marad, pénz, pénz, pénz, mert az szükséges, és ha ennek csak a látszata is megszimatolható, ott rendezőgazdink minden. Imre Peretnek is — ebben a képzeltbeli kis városban — ez szimatolható meg, a pénz, a dollár, melyből szinte tragikusan nő ki a a szegény kis semmi dollárpapa alakja.

Pénze ugyan egy fillér sincs, — tévedünk, van tíz dollárja — de van egy nagyon szép illúzió és egy még nagyobb hazugság, hogy amerikai dollármillióssá és ez éppen elegendő jogcím ahhoz, hogy egy csapásra megboldvítsa ennek a poroszagú kisvárosnak az életét.

A történet és a történet hőseivel szemben egy percig sincs illúzió. Magatartásuk, emberi jellemük mind-mind abból a társadalmi helyzetből adódik, amelyben a panamak és korrupciók tucatjával ismétlődnek. S mit lehet ezen a társadalmi valóság ellen tenni? Vagy felelősséget, vagy belevetésű nyakig, s úszni az árban. Akki jól bírja tempóval és biztos úszónak látszik, annak nyert ügye van. Még az örvényekből is partra vergődik, hiszen nem olyan mély és sodró víz az, csak sok a habja és tájtékja. Filmművészetünkben nem a Dollárpapa az első film, amely a ferenczjózsefi társadalom Magyarországról készített felvételt. De az első film, amely

és a mellékezőket összekapcsolja. Minden a pénz körül forog itt és még a legapróbb jelenetek zugaiban is ott érezzük ennek a hatalmát. Tanulságként pedig éppen az a legfontosabb, hogy a film-ábrázolta világ olyan, mint egy mocsár. Aki egyszer belekeveredett, a sok finar olyan gyilkosan magához szorította, hogy abból aztán szabadulni nem lehetett.

Mindez azonban ebben a filmben sohasem válik tragikussá, vagy súlyossá. Könnyedén, szatirikusan van elmondva, s mindig ott érezzük egy nagy író fölényét egy olyan társadalmi rend felett, amely erkölcsiében, emberi magatartásában sohasem érhetett fel hozzá. Ezért sikerült ez a film kitudó szatírává, mert ez a fölény és biztonság mindig ott munkál benne. A környezet megteremtésében csak úgy, mint az alakok megrajzolásában, vagy a konfliktus teljes kibontásában.

A film alkotói végig meszterien irányítják ezt a hajszát. A legkülönbözőbb típusokat vonultatják fel, akik megszádlva a pénz lehetőségétől a legkülönbözőbb szel-hámosságokat hajlítják verse. Mindezek fővezére persze Szekeres Jenő, aki a sorsra ráparancsolta raffineriával és helyzetfelmérő tehetségével végül is olyan karriert fut be, amely az Országház padjaiba vezet.

A film igazi értéke abban a teljes összhangban mutatkozik meg, amely a főcselekményt

gesztusok és magatartásuk egyéni helyzetükből fakad. Az alakítások sohasem túlzottak, s ha a szereplők karriárok, azok is olykor, azzal az ötletes-séggel tesszik ezt, amely a szatíra természetének sohasem mond ellent.

Kitudók azok a felvillanó jelenetek, amelyek sajátosság és jellegzetes milliós természetnek a film egészéhez. A tűzoltók felvonulása, az ügyvéleti iroda, vagy a vásárlási jelenet mind olyan megszerkesztett képek, amelyek már magukban is rengeteget elárulnak mindabból, amit a történet hősei képviselnek nagyon is valóságosan.

Külön-külön talán nehéz is volna szólni a színészi munkáról. Mindenki jól oldja meg a feladatát s ha mégis Darvas Ivánt említjük először, tesszük azért, mert a filmben is ő az, aki szonglőri biztonsággal scodorja és pörgeti a cselekmény szálait. Egy percre sem zökken ki ellenszenves szerep-köréből, s biztos színészi tehetséggel ért ahhoz, hogy arcjátékával, mozdulataival még hangulyozza is ezt. Rajz János játékában szinte parodiálva jut kifejezésre madaz, ami a dollárpapa peretneki illúziója és valóságos lénye között tárog. Szánalmas kis emberi figura ő, akinek csak sejtésekre telik az erejéből, de cselekvésre sohasem. A többiek is, **Uray Tivadar**, **Somogyi Erzi**, **Tompa Sándor**, **Horváth Julia**, **Timár József**, de a filmben megjelenő színészek mindegyike jellemteremtő képességével elősegíti azt a sikert, amelyre a Dollárpapa mindenképpen számot is tart.

A film világában. Mozdulataik, gesztusok és magatartásuk egyéni helyzetükből fakad. Az alakítások sohasem túlzottak, s ha a szereplők karriárok, azok is olykor, azzal az ötletes-séggel tesszik ezt, amely a szatíra természetének sohasem mond ellent.

Vágta, vágta

Rázódik és nevet a szélben a sok gyümölcsös ponyvasátor. Eszembe jut, nem is oly régen itt sétálgatott Oláh Gábor.

Itt bandukolt a Csapó utcán kofák, kínáltak almát, meggyet. Lesett, figyelt, hogy hátha-hatha mérhet tán félkió kedvet.

S került az is, mosoly és tréfa s ő kitaróan szedegette, s mint kapzsi fukar lázas szívvel a többi ékkő közé tette,

S olykor-olykor ha egyedül volt — mindig úgy volt — hát elkapta, csiszolta, formálta, gyalulta egyre szebbre és sugarasra.

Eljászott velük, mint a gyermek Dédelgette apásan őket, az egyikből bérkocsist formált, a másikból szolgálónóket,

A többiből meg rengemellű és hájfarú kofákat véselt, s dúdolt mellé és azt dúdolta csak „Vágta vaktában” az élet.

Csak vágta vaktában az élet és Debrecen egy ponyvasátor, s kofazajban és kiáltásban a költő már egyedül táncol,

Járja, bokázik dühödő kedvvel s magakörül mindent legázol, virágot, kedvet, szüzet, vágat hogyha az ember Oláh Gábor,

Aztán felcsuklik undorodva a szárnyas ablakot bevágja, s szederjes arccal indulattal csak azt hörgi, hogy vágta, vágta,

Vágta vaktában, jaj előre, aki lemarad eltoposkál, Debrecen hádú csokójam még meg utoljára te poros orcád,

S aztán az ablak úgy maradt már csukott szárnyaival bezárva, s utolsó parancsával máig: én testvérem vágta, vágta.

BODA ISTVÁN

Hét mázsa búza

Díjai nyírt a Néplap pályázatán

Régen ismerem, de mindig ilyen volt. Cselma kalapja inkább eltakarja, mint megmutatja arcát. Azt az arca, mely mindig egyformán borostos. Soha se tudtam fel-fogni, hogyan lehet valaki mindig kühötesen borotváltatlan. Ruhája foszott, zsiros, fényes, csizmáját csak nagy jóindulattal lehet annak nevezni. Rédvés, rezedezett orra felkunkorodik és legálabb emberi számítás szerint három számmal nagyobb lábánál.

— Lehették jobban is...
— Mondjon már egyszer olyant, hogy: jól vagyok...
— En mondanám, ha úgy volna...
— Hát nincs úgy, nem jól van?
— Semmit sem szól, de a legnyitásban benne sírt egy világ panasz. A sóhaj elszáll, aztán szabadulni akar tőlem:
— Megyek, mert sok a dolgom...
— Hát a föld, mit csinál a föld? — kérdezem a nyelvében, mert ő mindig azt mondja: a föld megcsinálja, csak a föld csinálja meg.

Rám néz és a régi vólást adja.
— Gyanakodva néz a szemembe és aztán lestejt a szemét, mintha félne rám nézni.
— Minden jót kívánok — Köszön el hirtelen, mintha menekülni akarna.
— Megrázom a kezét.
— Menjen, ki tudja, mi nyomja mindig borongós, mindig feleletlenül telített szívét. Világéletében mindig attól rettegett, hogy éhenhal. O az a többi zsugori érthetetlenül „tanácsok” ismerőseim között, aki minden nap bejár a városba, de ő mondta egyszer nekem:
— En még kiflút soha nem ettem...
— Mit lehet kezdeni az ilyen emberrel.

Csúsztam a fejem, aztán mással foglalkoztam. Elbágy Gyuri már Gyuri maradt. Egy világ teremődött újja, ő még mindig behordja a tejet, ruhája, csizmája nézése a ré-
— En még kiflút soha nem ettem...
— Mit lehet kezdeni az ilyen emberrel.

A napokban újja összehozott a sorsom vele.
— Most már határozottan me- nekülni akart, hát én mind- járt kitaláltam:
— Mondja csak Gyuri bácsi, hát miért siet maga any- nyira, ha én megszólítottam.
— Nem élünk mi meg a be- szédből... — kertelt olyan szem- melláthatóan, hogy megszám- tam.
— Nézze Gyuri bácsi, tu- dom, hogy sok a dolga!...
— Böven, ajj, böven van...
— Azért egy s más dolgot megbeszélhetünk, nem?
— Ide hallgasson — néz reám olyan rebbenten, hogy az már több mint menekülés.
— Hallgatom, Gyuri bácsi.
— Mostanában mindenki velem akar beszélni. Hát tud- ják meg, én nem lépek be, ér- ti, soha!
— Nagyot fújt, aztán még ve- rejtéket is törölt, az alól a cselma kalap alól.
— Ránéztem és megszántam.
— En nem is akartam erről beszélni...
— Nem? — ámul most ő.
— Nem, én azt sem tudtam, hogy belépett vagy nem lé- pett, mindenkinek a saját ügye ez, Gyuri bácsi.
— En is azt mondom — eny- hül meg és most már hűsége- sebben néz rám.
— Hát maga még egyéni ma is?
— Hát mi lennék? Tudnak én akkor tejet behozni meg efféléit?...
— Házitáji is van — adom a jól tájékozott embert.
— Ez az, uram — csúszik ki a száján, lám éppen ez az, ami nem tesszik. Vagy legyen, vagy ne legyen, de kétfelé szakadni, két lovat ülni — újra csak le- gyjnt, mint aki ennél erősebb gyjnt, mint aki ennél erősebb volt...
— Mennyit földje van, Gyuri bácsi?
— Két hold saját, meg öt hold kapott...
— Az öt hold is saját, nem?
— Az más, azt kaptam...
— Emekt meg vettem...
— Megdolgozott maga azért az öt holdért is. Jól emlékszem, mikor...
— Az a Kóblás volt, most én dolgozom — határozza meg egészen különbözően a vagyoni helyzetet Gyuri bácsi, de én

zük a száján, hogy: erre, erre: nem bálna, ha kellő magyará- zatot kapna.
— Nézze csak, Gyuri bácsi, ki ad beszolgáltatást, ki ad munkát azért az öt hold földért?
— Nevet fel olyan kесе- rűen, hogy az a nevetés halottáiratának is beillik. — Vajon ki, ha nem én...
— Hány estendeje?
— Mindjárt tíz lesz már, ha elérjük — sodor egy darab papirosba cigarettát, valami rettenetes dohányféleségből, amiben, azt hiszem, több a ma- har, mint a dohány. Megkíná- lom, gondolkozik, aztán elfo- gadja.
— Igy kettős dohányfistben jobban megy a beszéd, vigab- ban száll a szó is.
— No lássa — mondom én — tíz éve, hát ez csak elég ar- ra, hogy végre megértse, hogy az a föld a magáé. Látja, ál- lamunk gondol magukra, se- gítik...
— Az a, penses, jól mondja — van valami éle ennek a he- lyeslének —, csak bírja a föld népe...
— Csak nem akar panasz- kodni, Gyuri bácsi?
— En nem, isten méntsem, de hogy panaszodom, de az em- beren nem akad meg egy rongyi, húzzuk az igát, míg...
— Hány hold földje volt ma- gának, Gyuri bácsi, a felszaba- dulás előtt? — vágom el a pa- nasz-zuhogást, újat.
— Kettő, ahogy mondtam már...
— Mennyit bérelt hozzá an- nak idején?
— Ötöt, azt az ötöt, amit kaptam...
— Mit fizetett évente az öt hold földért?
— Mit, mit? — tétovázik, mert valamit nagyon is sejt — hát az más világ volt... Hét mázsát holdanként!
— Kimondta, de most újra el- önti a verejték.
— Es még mi mindent, ha jól emlékszem, Gyuri bácsi, mi járult még a hét mázsához?
— Hát cullagja volt böven, volt. Tojás, tej, aprójszaga, egy hizott disznó, ő tengerin kétszáz kilós, nem mondom, volt...
— A cigarettát elnyomja a kör- mével, és úzótt vadként for- dul felém, hogy számjara még

meg, de éppen most, most nem lehet számatat érezni tránta, hát folytatom is.
— Lássá, hét mázsa búza egy hold földért meg a cullig. Jól tudom, ez volt széltében- hosszában a kis bérelt ára, it, hét mázsa búza, még ott is, ahol mondjuk jó rozs termelt. Ezt is igyekeztek rálicitálni egymásra, maguk Gyuri bácsi.

Sirtak, panaszkodtak ugyan, de mindig meg- fizették a gazdáknak az utolsó járandóságot.
— Azt meg, azt meg uram, mert különben...
— Kirepültek volna a föld- ből, igaz?
— Az már szent igaz... Ott nem vártam egy perccet sem, mert ha én nem adtam, ígérte más...
— Aztán tett már számítást Gyuri bácsi?
— Fennakad egy pillanatra a szeme, aztán lesunyitja tekint- tetét, mint alkít tetten érték és úgy mondta:
— Nem vagyok én tantító, hogy számolgassam...
— Na, na, azért csak tudja tán, hogy mennyi a beszolgá- tatása...
— Papíron van, fekete fehé- ren...
— Az a régi pedig a vére- ben, a szívén beleégették, hogy hét mázsa búza, s az öt hold után két mázsás hizott sertés, kétszáz tojás, naponta két liter tej, havonta két pár csirke...
— Jó, jó, de megtanulta, pe- dig maga nem is bérelt földet soha...
— De maga sohasor elmondta ezt annak idején, Gyuri bácsi, hát most lássuk mit kell adnia ma...
— Nem mondom, hát nem mondom, de látott már maga kacagó előfizetőt, sir az mind, a fene a dolgát! — kapja vala- mi furcsa mosoly ráncba cser- ződött arcborét, amitől mind- ketten hangosan kacagunk, de alig tudnánk megmondani, hogy min.
— Kezet nyújt:
— Hát mondott valamit, hallja... Szóbból ért az ember. Majd benéztek már a sónorék- hoz, ő brigádós a „Békében”

ÜNNEPI KÖNYVHÉT 1956

BALÁZS ANNA: VIRÁGNYITÓ SZERELEM

Egy egyszerű fiatal kislány életörát ábrázolja az írónő mai tárgyú regényében. Anna, a regény főszereplője Pestre kerül, előbb gyárépítkezésen dolgozik, majd konyhalány lesz, s végül autógyári gépmunkás. Itt talál fel előtte az új vilá- g, s itt érik meg öntudatos munkásemberré, akinek kinyílik szívében a szerelem is.

BARTA LAJOS: SZERELEM ÉS MÁS SZÍNŰVEK

Barta Lajos öt színpadi művét tartalmazza a „Sötét ház”, a „Tavaszi mámor”, a „Szerelem”, az „Örvény” és a „Zsuzsi” címűek. Ezek a drámák hő tükörképei a századeleji magyar világnak. Bemutatják az első világháború előtti és alatti idők jellegzetes típusait: polgárokat, dzsentrieket, értelmiségieket, munkásembereket, parasztokat.

ENCZI ENDRE: GYÓGYULÁS

A regény egy orvosról szól, aki a háború alatt elveszti feleségét és gyermekét. Súlyos lelki válságban egy csendes faluba menekül. A társadalom azonban nem hagyja elkal- dalni és az orvos újra elindul a tevékeny élet útján.

FABIAN ZOLTÁN: HEGEDŰSZÓ

A fiatal prózaíró új novelláit tartalmazza a kötet és vá- logatást az elmúlt évek terméséből. A címadó elbeszélés 1954-ben játszódik s egy össze nem illő fiatal házaspár életén keresztül, a mai fiatalok problémáit mutatja be.

FEHÉR KLÁRA: A TENGER

Az 1944-es évek borzalmai között indul el útjára a re- gény hősnője, Csaplár Ágnes. Könyvelő lesz egy „árjásított” vállalatnál. Mikor a lány rádöbben, hogy becstelen, üzelmek eszközével akarják felhasználni, bátran színt vall és majdnem a Gestapó kezére kerül. Elrejtőzik egy sötét rak tártárban, ahol szinte ételen-szomjan, irtózatos szenvedések árán éri meg a felszabadulás boldog pillanatát. A regény első része a nyilas őrjöngés szörnyű tényeit örökíti meg a maguk embertelen valóságában, a befejező rész a felszabadult emberek boldog csatáját a jobb emberi életért, az új országért és Budapes- tért.

JANKOVICH FERENC: CSEPP A TENGERBEN

A szerző a német megszállás másnapján a fasiszta rém- uralom elől falura menekül, hogy családját megmentsse. Itt kezdi meg az akkori falusi életéről szóló regényét, de a tör- ténelem egyre elviselhetetlenebb nyomása alatt abba kell hagynia. Ettől kezdve már csak titkos naplóját írhatja s ab- ben folytatja annak a falunak háború alatti történetét, ahol ő is élt. A felszabadulás után fejezi be regényét és megírja, mi történt hőseivel.

Sütő Sándor

